

2021

Jaarplan

Gelijkwaardige participatie van mensen met een beperking in Arnhem

Inhoudsopgave

Inleiding.....	2
Bijlage A Ureninzet personeel.....	5
Bijlage B Overzicht samenwerking en achterban(organisaties).....	7

Inleiding

Voor Arnhem als koplopergemeente in het programma "implementatie VN-verdrag Handicap" van de VNG, zijn inclusie en toegankelijkheid prioriteiten. De gemeente heeft in 2020 na een inventarisatie op de diverse thema's onder inwoners en in samenspraak met het Apcg een Arnhemse inclusieagenda VN-verdrag Handicap opgesteld en een actieplan. Dit wordt in 2021 uitgevoerd. Naast inclusie op de domeinen zetten wij ons ook in dat beleid- en regelgeving VN-verdrag Handicap-proof wordt. Zodat de positie van de inwoners wordt versterkt. Daarvoor is ook de actuele gemeentelijke visie op het sociale domein en de vertaling naar de praktijk van belang. Wij zullen blijven benadrukken dat waarden als autonomie, keuzevrijheid en gelijkwaardigheid uitgangspunten moeten zijn bij de toegang tot zorg en ondersteuning.

Op het gebied van toegankelijkheid gaan we verder met de ontwikkeling van de AST. Zo gaan we de richtlijnen voor de evenementen toetsen en zullen we meer betrokken worden bij diverse projecten in de Openbare Ruimte volgens het nieuwe handboek. Tenslotte zijn er weer landelijke verkiezingen in 2021. Het Apcg is betrokken in de voorbereiding voor advies om de toegankelijkheid van de stembureaus en de communicatie te verbeteren. Hopelijk levert dit in 2021 goede resultaten op.

Corona

Het is bij het schrijven van dit jaarplan niet duidelijk wat de gevolgen van corona zijn voor het uitvoeren van de activiteiten. Ook kunnen zich nieuwe problemen voordoen voor de achterban, waar wij op zullen anticiperen. Dit kan leiden tot een aanpassing van het jaarplan.

Belangenbehartiging

Het Apcg is een collectieve belangenbehartigersorganisatie. Dit houdt in dat wij opkomen voor de *collectieve* belangen van onze achterban, nastreven dat hun belangen niet worden geschaad en dat eventuele knelpunten worden opgelost en het liefst voorkómen. Het Apcg richt zich, anders dan de adviesraden, op het verbeteren van knelpunten in de praktijk en geeft vanuit de leefwereld aanbevelingen voor verbeteringen van beleid. Onze achterban heeft direct belang bij de uitkomst, dus worden er diverse strategieën ingezet.

Belangenbehartiging omvat alle terreinen van het dagelijks leven waarop mensen met een beperking belemmeringen ondervinden, en is gericht op alle organisaties in het veld, zoals gemeente, politiek, corporaties, maar ook horeca, winkels en vervoersorganisaties. In haar rol van belangenbehartiger beïnvloedt het Apcg het beleid door samenwerking en aansluiting te vinden bij deze organisaties en bestaande projecten, en op thema gezamenlijk op te trekken met achterban- en samenwerkingsorganisaties. Het Apcg onderhoudt contact met lokale leden van landelijke patiëntenorganisaties, om signalen op te halen over de gevolgen van het lokale beleid voor hun doelgroep. Belangenbehartiging vindt ook plaats door via voorlichting en het verbeteren van de beeldvorming een draagvlak te creëren bij partijen en zo tot een gezamenlijke oplossing te komen, of door partijen met een gedeeld belang bij elkaar te brengen. Het Apcg speelt hierin een initiërende en verbindende rol. Het Apcg is nadrukkelijk geen individuele belangenbehartigersorganisatie.

Achterban

Het Apcg zet zich in voor inwoners uit Arnhem met een **fysieke, zintuigelijke of licht verstandelijke beperking, chronische ziekte en inwoners met een psychische kwetsbaarheid of een combinatie daarvan**. Deze achterban is diffuus en verspreid over de stad Arnhem. Het Apcg is geen vereniging met leden, maar voelt zich evenwel aangesproken al deze Arnhemmers in hun diversiteit te vertegenwoordigen. Nadrukkelijk moet worden vermeld dat hiertoe ook de mantelzorgers (tevens ervaringsdeskundigen) gerekend moeten worden. Zij spelen vaak een cruciale rol bij de zelfredzaamheid van een inwoner. Het Apcg richt zich primair op de doelgroep van de Wmo en niet op de Jeugdzorg. Dit houdt in dat we ook aandacht hebben voor kindspecifieke zaken bij hulpmiddelen, vervoer en woonaanpassingen. Bij toegankelijkheid en inclusie richten we ons op de brede doelgroep.

Hoe gaat het Apcg dat doen?

Het ophalen van signalen is de kernactiviteit van het Apcg; via het meldpunt, maar ook actief zal zij de knelpunten op het gebied van zorg en participatie die onze achterban ervaart opsporen en inventariseren. Met behulp van de signalen kunnen we vervolgens in gesprek gaan met organisaties om verbeteringen te bewerkstelligen.

Het actief opsporen van signalen zal gebeuren door goede contacten met de achterban te onderhouden. Leden van onze klankbordgroep zijn bijvoorbeeld ook onze ogen en oren in de wijk. Daarnaast zullen wijkambassadeurs worden opgeleid die actief de wijk ingaan om het Apcg meer bekendheid geven. Daarvoor sluiten zij aan bij initiatieven in de wijk. Dit kunnen koffietafels zijn, inloopmogelijkheden, jongerencentra, maar ook wijktafels en bewonersavonden. Hiervoor zal de samenwerking worden gezocht met organisaties in de wijk, zoals Rijnstad, Ervaar MEE etc. Het is de bedoeling dat deze vrijwilligers ook aansluiting zullen vinden bij de teams leefomgeving en de sociale wijkteams. De ambassadeurs brengen hun bevindingen in bij het Apcg of verwijzen naar de organisatie door, waar signalen worden verwerkt en vervolgacties bepaald. Als het gaat om belangenbehartiging wordt op thema samen opgetrokken met andere belangengroepen of signalen opgehaald bij bijvoorbeeld cliëntenraden. Deze signalen zullen worden gebundeld, geanalyseerd en doorgeleid naar de verantwoordelijke gremia, zoals de Gemeenteraad, gemeentelijke afdelingen, de Adviesraad Wmo, zorgaanbieders, welzijnsinstellingen, instellingen op gebied van werk, wijkteams of ondernemers. Deze organisaties zijn de gesprekspartners voor Apcg als het gaat om het behartigen van de belangen van onze achterban. Om knelpunten effectief onder de aandacht brengen heeft het Apcg een groot scala aan instrumenten ter beschikking, zoals adviezen, schouwingen, gesprekken met betrokken organisaties en ervaringsdeskundigen, (social) media, etc. Investeren in een goed relatienetwerk is ook van belang, regelmatig overleg en korte lijntjes met de partners kunnen erg effectief zijn.

Advies

In het kader van de verordening participatie en het integraal gehandicaptenbeleid, vraagt het college van B&W het Apcg advies op de voor het Apcg gebruikelijke terreinen, zoals participatie, voorzieningen en hulpmiddelen, mobiliteit, wonen en toegankelijkheid. Hiervoor verwijzen wij naar Bijlage A. Het Apcg kan conform deze verordening ook uit eigen beweging aan het college advies uitbrengen. Het Apcg geeft ook advies aan de Raad.

Bureau van het Apcg

Het Apcg is een echte vrijwilligersorganisatie. De vermelde werkzaamheden zullen voornamelijk door de vrijwilligers worden uitgevoerd, ondersteund door beroepskrachten van het Apcg. Het Apcg zal zich hierbij vooral laten leiden door actuele, concrete knelpunten en verbeteringen in de leefwereld van onze achterban, en minder door de politieke agenda vanuit de gemeente. De capaciteit is nu eenmaal beperkt.

Om de werkzaamheden uit te voeren is professionele agogische en secretariële ondersteuning noodzakelijk. De beroepskrachten zullen inzetten op de volgende (hoofd)taken:

- Verzamelen, inventariseren en analyseren van knelpunten bij de achterban;
- Deze door te geleiden/in te brengen bij de gesprekspartners van het Apcg tezamen met de wijkambassadeurs (al dan niet voorzien van een advies);
- Goede contacten te onderhouden met al onze gesprekspartners (opbouw netwerk);
- Het netwerk van wijkambassadeurs op te bouwen, te onderhouden en hen te ondersteunen;
- Het organiseren van beeldvormingsactiviteiten (voorlichting, social media, schouwen);
- Gespreks- en overlegpartner van gemeente en andere organisaties over inclusief beleid en bijvoorbeeld het VN-verdrag;
- Bevorderen van toegankelijkheid van openbare gebouwen, winkels, evenementen en horeca;
- Het uitvoeren van het vrijwilligersbeleid van het Apcg.

Speerpunten in 2021

Binnen onze reguliere werkzaamheden (zie ook bijlage A) willen we in 2021 extra aandacht besteden aan:

- **Sociaal domein**
  - Monitoren uitvoering hulpmiddelen, wonen, vervoer en toegang tot de zorg (wijkteams) tbv verbeterpunten; aandacht voor kindspecifieke zaken bij hulpmiddelen en woonaanpassingen; bijdragen aan uitvoering actieplan VN-verdrag Handicap Arnhem op de verschillende thema's; aandacht voor algemene en collectieve voorzieningen in de wijk voor preventie en het vergroten van de zelfredzaamheid (bijvoorbeeld maatjes voor mensen met LVB);
- **Toegankelijkheid**
  - Stedelijk en wijkoverstijgend – bijdragen aan het verbeteren van de toegankelijkheid van gebouwen (waaronder scholen); toetsen van de evenementen en uitwerken van de richtlijnen tbv AST; bijdragen invoering omgevingswet¹ (informatie en communicatie zowel inhoudelijk als toegankelijkheid); toegankelijkheid verkiezingen;
  - In de wijken – vrijwilligers/inwoners in de wijk betrekken bij de teams leefomgeving en de wijkplannen; toegankelijkheid afvalcontainers in de wijken; aandacht voor inclusieve speeltuinen in de wijken;
- **Inclusie**
  - Bijdragen aan en volgen van de uitvoering van de brede inclusie-agenda (inclusief beleid; communicatie etc); samenwerking met de gemeente in koplopersprogramma VNG 'Iedereen doet mee'; burgerparticipatie (randvoorwaarden en inbreng kunnen leveren);
  - Sport en vrije tijd: stimuleren gelijkwaardige deelname aan vrijetijdsactiviteiten (zoals sport, cultureel, sociaal);
- **Beeldvorming**
  - Via beeldvorming bewustwording vergroten bij ondernemers, o.a sportscholen;
  - Positieve actie organiseren

---

¹ vereenvoudiging van wetten die zich richten op de fysieke omgeving, waarmee inwoners meer invloed krijgen op de omgevingsplannen

Bijlage A Ureninzet personeel

Producten	Doel	Inzet	Uren
Sociaal domein	<i>Wonen en leven in Arnhem</i> Het verbeteren van de toegang tot en gebruik van voorzieningen, hulpmiddelen, mobiliteit en wonen door signalen over de praktijk en leefwereld onder de aandacht te brengen bij gemeente, adviesraden etc.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Signalen inbrengen over leven (wonen, vervoer) in Arnhem met een beperking; ○ Input leveren tbv implementatie van VN-verdrag op de verschillende domeinen (actieplan gemeente); ○ Bevorderen (deelname aan) laagdrempelige voorzieningen in de wijk tbv zelfredzaamheid (LVB) ○ Signalen verwerken mbt de toegang tot en gebruik van voorzieningen, diensten en hulpmiddelen; ○ Contact met sociale wijkteams 	9
Toegankelijk Arnhem	<i>Toegankelijke stad</i> Het verbeteren van de toegankelijkheid van gebouwen, openbare ruimte en evenementen en inclusie in algemeen beleid	<ul style="list-style-type: none"> ○ Betrokken bij verdere ontwikkeling en evaluatie van AST ○ Toetsen toegankelijkheid gebouwen, openbare ruimte, evenementen en informatie ○ Bijdragen aan voorbereiding Omgevingswet ○ Expertise toegankelijkheid tbv TLO's ○ Contact met ondernemers(platform) 	6
	<i>Toegankelijke en inclusieve wijk</i> Het verbeteren van de toegankelijkheid en leefbaarheid in de wijken	<ul style="list-style-type: none"> ○ Betrokken bij grote projecten in de wijk ○ Contact met teams Leefomgeving ○ Betrokkenheid bevorderen van inwoners met een beperking bij de wijkplannen ○ Bekendheid en zichtbaarheid in de wijken vergroten bij achterban 	4
Apcg als expertisecentrum	<i>Participatie van de achterban</i> Het betrekken van de achterban bij het beïnvloeden van de praktijk	<ul style="list-style-type: none"> ○ Meldpunt: informatie en signalen ○ Participatie doelgroep GGz en LVB ○ Contacten onderhouden met netwerkorganisaties in de wijk ○ Aansluiten bij wijkinitiatieven met ervaringsdeskundigen 	5
	<i>Meedoen in de samenleving</i> Het bevorderen van de sociale inclusie en meedoen in de samenleving	<ul style="list-style-type: none"> ○ Monitoring brede inclusie agenda ○ Verkiezingen 2021 ○ Bevorderen toegankelijke communicatie en informatie ○ Stimuleren gelijkwaardige deelname aan vrijetijdsactiviteiten ○ Inzet van ervaringskennis voor externe partijen 	4
Vrijwilligersbeleid	Werving en scholing	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ondersteunen van vrijwilligers ○ Coördinatie van ambassadeurs en vrijwilligers in de wijken 	4
Publiciteit en beeldvorming	Beeldvorming, PR	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nieuwsbrief, (social) media, website ○ Week van toegankelijkheid, overig 	7
	Scholenvoorlichting	Ongeveer 30 voorlichtingen per jaar	

Bedrijfsvoering		
Organisatie en bedrijfsvoering	Planning en control Interne communicatie Financiële administratie Persoonlijke ontwikkeling medewerkers	7
Uren		46
Totaal agogische uren per week		
Secretariaat	Secretariële werkzaamheden	10

AST – extra taken 2021

Vanaf 2020 geldt de Arnhemse Standaard Toegankelijkheid. Daaruit vloeien een aantal extra taken en opdrachten voort voor onze organisatie. Een deel wordt binnen de reguliere uren opgepakt. De komende tijd wordt geïnventariseerd welke extra werkzaamheden van het Apcg worden verwacht in 2021 en binnen welke vorm (subsidie of opdracht) deze zullen worden uitgevoerd.

Bijlage B Samenwerking en achterban(organisaties)

- Vrijwilligers Apcg (45)
- Klankbordgroepleden Apcg (50)
- Reumapatiëntenvereniging Arnhem (RPVA)
- Nederlandse Vereniging Autisme (NVA)
- Bijzonder in Arnhem
- Alzheimer Nederland
- Hersenletsel.nl
- Epilepsievereniging
- Longfonds
- PAL (polyartrose lotgenoten)
- Nierpatiëntenvereniging
- Multiple Sclerose vereniging
- Spierziekten Nederland
- Diabetesvereniging
- Stichting Pijn-Hoop
- Bijzonder in Arnhem
- Oogvereniging Nederland
- Nederlandse Vereniging voor Slechthorenden (NVVS/Hoormij)
- Cliëntenraden Ribw, Pro persona, Iriszorg, Woonzorgnet
- Meldpunt mantelzorg en vrijwillige thuiszorg Arnhem
- VTA (werkgroep verzet tegen armoede)
- Ervaar MEE Arnhem
- Vitale Verbindingen
- Straatzaken
- SAG (Samenwerkingsverband Autisme Gelderland)
- Adviesraden Arnhem
- Cliëntenraad Rijnstad
- Mee Gelderse Poort
- Zorgbelang Inclusief
- Partners In de Weerd